

Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра міжкультурної комунікації та перекладу

Затверджено на засіданні кафедри
міжкультурної комунікації та перекладу
факультету іноземних мов
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(Протокол № 9 від “26” червня 2023 р.)

Завідувач кафедри
проф. Паславська А. Й.

Силабус освітньої компоненти
«Переклад театральних текстів»,
що викладається в межах
ОПП «Переклад (німецька і друга іноземна мови,
міжкультурні німецькі студії)»
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності **035 Філологія**
за спеціалізацією **035.043 Германські мови та літератури**
(переклад включно), перша – німецька

Назва освітньої компоненти	Переклад театральних текстів
Адреса викладання освітньої компоненти	Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена освітня компонента	Факультет іноземних мов, кафедра міжкультурної комунікації та перекладу
Галузь знань, шифр та назва спеціальності (спеціалізації)	Галузь знань <i>03 Гуманітарні науки</i> Спеціальність <i>035 Філологія</i> Спеціалізація <i>035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
Прізвище, ім'я, по батькові	Ляшенко Тетяна Степанівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри міжкультурної комунікації та перекладу Львівського національного університету імені І. Франка
Місце роботи	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра міжкультурної комунікації та перекладу
Електронна адреса	tetyana.lyashenko@lnu.edu.ua
Сторінка викладача	https://lingua.lnu.edu.ua/employee/lyashenko-tetyana-stepanivna
КОНСУЛЬТАЦІЇ	
Час	Очні консультації: щопонеділка, 15.00-16.20 Онлайн-консультації: (за домовленістю).
Місце	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра міжкультурної комунікації та перекладу (м. Львів, вул. Університетська, 1, каб. 417)
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ	
Сторінка освітньої компоненти	https://cutt.ly/5wv5CU0n
Коротка анотація освітньої компоненти	Освітня компонента «Переклад театральних текстів» є вибірковою освітньою компонентою (навчальна дисципліна) для освітньо-професійної програми «Переклад (німецька і друга іноземна мова, міжкультурні німецькі студії)» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія за спеціалізацією 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька, яка викладається в 1 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі освітньої компоненти	Метою освітньої компоненти є ознайомити студентів з комплексом проблем, що стосуються критики театального перекладу, методико-теоретичних позицій дослідження театального перекладу та різних аспектів перекладу театральних текстів. Цілі (завдання): – ознайомити студентів з основними теоретичними положеннями критики театального перекладу як нового напрямку теорії критики перекладу;

	<ul style="list-style-type: none"> – ознайомити студентів з моделями критики театрального перекладу; – виокремити функції та жанри критики театрального перекладу; – сформуванати категорійний апарат критики театрального перекладу; – навчити здійснювати перекладознавчий аналіз театральних текстів; – висвітлити особливості застосування принципів перекладу текстів для драматичного та музичного театру; – розвинути здатність до диференціації прагматичних, соціокультурних, міжкультурних, мовних і текстових проблем перекладу театральних текстів та пошуку шляхів їхнього розв'язання; – сформуванати вміння самостійної обробки теоретичного матеріалу у межах театрального перекладу та ведення науково-дослідницької роботи, проводити дослідження на належному рівні; – розвинути здатність генерувати нові ідеї (креативність), а також усвідомлювати сучасні тенденції наукового пошуку.
--	--

Література для вивчення освітньої компоненти

Основна література:

1. Sierosławska, Elżbieta. Zur Eigenart des Übersetzens von Theaterstücken. Wydawn. Krakow. Naukowe Akad. Pedagogicznej, 2005.
2. Snell-Hornby, Mary/Hönig, Hans G./Kußmaul, Paul/Schmitt, Peter A.: Handbuch Translation. Tübingen. Stauffenburg Verlag, 2006. 430.
3. Галас А. С. Семіотика й критика перекладу драми: точки дотику та впливу // Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія: Філологічні науки (мовознавство). 2016. № 5(1). - С. 64-68.

Додаткова література:

1. Галас А. С. Соціокультурна парадигма критики перекладу драми: загальні положення. II Таврійські філологічні читання. Херсон, 2016. С. 76–79.
2. Галас А. Функціональна варіативність критики перекладу драми. Сучасна філологія: тенденції та пріоритети розвитку : міжнародна науково-практична конференція. Одеса, 2016. С. 109–111.
3. Галас А. С. Базові критерії оцінювання перекладу драматичних текстів у парадигмі критики перекладу. I Таврійські філологічні читання. Херсон, 2015. С. 71–74.

Обсяг освітньої компоненти та її тривалість	3 кредити ЄКТС
	Один семестр 90 годин 3 них: 32 години аудиторних (16 годин лекції та 16 годин практичні заняття) та 58 годин самостійної роботи.

Очікувані результати навчання

Після завершення навчання здобувач вищої освіти буде

- **знати:**

	<p>моделі критики театрального перекладу структурно-композиційні та лінгвостилістичні особливості театральних текстів, лексико-семантичну та лінгвокультурну специфіку театральної лексики, головні принципи перекладу текстів для драматичного та музичного театру;</p> <ul style="list-style-type: none"> • вміти: виокремити функції та жанри критики театрального перекладу, послуговуватися теоретичними положеннями щодо жанрової специфіки театральних текстів для їх застосування у практиці перекладу; здійснювати перекладознавчий аналіз театральних текстів, визначати мовні, сценічні, музичні та співові аспекти перекладу текстів; фіксувати лінгвокультурну специфіку вихідних текстів; вибудовувати стратегію перекладу.
Ключові слова	театральний переклад, критика перекладу, модель критики перекладу
Формат та форма навчання	Змішаний Денна форма
Форми організації навчання	Проведення лекцій, практичних занять і консультацій, виконання самостійної роботи для кращого розуміння тем.
Теми	Згідно зі СХЕМОЮ КУРСУ (додається)
Підсумковий контроль, форма	Залік Виставляється автоматично на підставі врахування поточної успішності протягом семестру.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Під час викладання навчальної дисципліни підлягають використанню методи, спрямовані на:</p> <ul style="list-style-type: none"> – формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності і відповідальності за навчальну працю; – забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивного, дедуктивного, репродуктивного й пошукового характеру); – методи, пов'язані з контролем за навчальною діяльністю студентів. <p>Серед методів навчання, зокрема, підлягають застосуванню наступні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, спостереження, практичне заняття, індивідуальні завдання, інтерактивні методи (презентація, евристичні бесіди, дискусії, «мозковий штурм», конкурси з практичними завданнями та їх подальше обговорення, використання мультимедійних комп'ютерних програм).</p>
Необхідне обладнання	<p>Здобувачі використовують технічні засоби та програмне забезпечення під час підготовки до практичних занять з метою пошуку необхідної інформації до конкретної теми, а також під час виконання індивідуальних завдань.</p> <p>Для проведення аудиторних занять потрібні ноутбук, проектор і інтерактивна дошка. Проведення занять в дистанційному форматі передбачає наявний доступ до корпоративної пошти, пакет MS Office 365; навчання відбувається на платформі MOODLE, за допомогою сервісів для організації онлайн-конференцій та відеозв'язку ZOOM, GOOGLE CLASSROOM, Microsoft Teams, соціальних мереж, мобільних додатків Viber, WhatsApp, Telegram тощо.</p> <p>Обладнання для презентацій: проектор, проекційний екран, ПК/ноутбук (конфігурація - Intel/Athlon 2 ГГц, 1–2 Гб RAM, 160–250 Гб HDD; або ж інший сучасний комп'ютер/ноутбук), ПЗ –</p>

Microsoft Power Point, або Apache OpenOffice Impress, або інше ПЗ для створення та перегляду презентацій; Microsoft Word, Apache OpenOffice Writer, або інший текстовий процесор. Останнє комплексне оновлення - 2021 рік. Аудиторія з доступом до мережі Інтернет (LAN/Wi-Fi).
Засоби наочності: дошка або фліпчарт.

Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)

Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Після завершення курсу студент/ка отримує оцінку за залік на основі оцінок, які він/вона отримав/ла за відповіді на практичних заняттях. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- практичні заняття: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50 балів, в межах кожної теми (10 тем) студент отримує по 5 балів за успішність опрацювання теоретичних питань і базової та допоміжної літератури до змістових модулів лекційного курсу, якість виконання практичних завдань до змістових модулів навчальної дисципліни;

Шкала оцінювання

Кількість балів	% правильних і повних відповідей
5	100 - 90
4	89 - 81
3	80 - 71
2	70 - 61
1	60 - 51
0	50 і менше

- дві модульні контрольні роботи: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 20 балів (2 x 10);

Оцінювання письмової модульної контрольної роботи (0–10 балів) враховує рівень сформованості знань та вмінь на проміжному етапі вивчення навчальної дисципліни (модуль), відповідно 10 балів студент отримує за 100–96% правильних відповідей, 9 балів – 95–91% прав. відпов., 8 балів – 90–86% прав. відпов., 7 балів – 85–81% прав. відпов., 6 балів – 80–76% прав. відпов., 5 балів – 75–71% прав. відпов., 4 бали – 70–66% прав. відпов., 3 бали – 65–61% прав. відпов., 2 бали – 60–56% прав. відпов., 1 бал – 55–51% прав. відпов., 0 балів – 50% і менше прав. відпов.

Шкала оцінювання модульної контрольної роботи

Кількість балів	% правильних відповідей
10	100 – 96
9	95 – 91
8	90 – 86
7	85 – 81

6	80 – 76
5	75 – 71
4	70 – 66
3	65 – 61
2	60 – 56
1	55 – 51
0	50 і менше

- відвідування аудиторних занять: 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 10 балів;

Шкала оцінювання

Кількість балів	% відвіданих занять
5	100 - 90
4	89 - 81
3	80 - 71
2	70 – 61
1	60 – 51
0	50 і менше

- самостійна робота: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 20 балів, в межах кожного змістового модуля студент отримує по 10 балів за виконані завдання для самостійної роботи згідно з навчально-тематичним планом у віртуальному навчальному середовищі Moodle, з яких виводиться середнє арифметичне значення, оцінюється якість та обсяг опрацювання теоретичних питань та практичних завдань до змістових модулів навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання

Кількість балів	% правильних і повних відповідей
10	100 - 96
9	95 - 91
8	90 - 86
7	85 - 81
6	80 - 76
5	75 - 71
4	70 - 66
3	65 - 61
2	60 - 56
1	55 - 51
0	50 і менше

Самостійна робота студента (СРС) є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, і є невід'ємною складовою процесу вивчення дисципліни. Зміст СРС з дисципліни

складається з таких видів роботи: опрацювання теоретичних основ прослуханого матеріалу; підготовка до практичних занять; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом і пошук додаткової інформації щодо окремих питань курсу (індивідуальне завдання: представлення здійсненої роботи у формі захисту реферату або презентації); підготовка до контрольних робіт.

Академічна доброчесність: Очікується, що кожен студент повинен самостійно готуватися до практичних занять та вирішувати індивідуальні завдання, обдумувати та викладати власну аргументацію своєї правової позиції. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману; у разі незарахування роботи, студент, в узгодженні з викладачем строки, повинен повторно виконати письмову роботу та подати її викладачу для оцінювання.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Викладач фіксує неявку студента на аудиторне заняття, що вважається академічною заборгованістю, яку студент повинен відпрацювати в межах затвердженого графіка консультацій у викладача або в інший узгоджений з викладачем час. Відпрацювання полягає у перевірці підготовки студентом тих завдань, які опрацьовували на занятті, на якому студент був відсутній.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях та за виконання індивідуальних завдань (самостійна робота). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Здобувачі ОП мають можливість отримати перезарахування результатів проходження навчання на платформах **неформальної/інформальної** освіти, напр. Coursera, Прометеус тощо, а також участі у конференції як однієї або декількох тем чи

	<p>одного модуля з курсу. Можливе також часткове перезарахування міжнародного сертифікату, що підтверджує знання мови на рівні C1-C2. Участь у перекладацьких проектах із подальшим виданням перекладу може бути перезараховано як перекладацька практика. Перезарахування результатів неформальної/інформальної освіти здійснюється шляхом подання студентом заяви на ім'я завідувача кафедри із долученням підтверджуючих документів, завідувач кафедри формує предметну комісію, котра оцінює здобуті студентом знання у неформальному/інформальному навчанні та приймає рішення щодо перезарахування результатів. Рішення кафедри виносять для обговорення на Вчену раду факультету.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<p>Übersetzungskritik im Bereich der Übersetzung dramatischer Texte Hauptprobleme des Übersetzens dramatischer Texte Analyse und Interpretation dramatischer Texte Innovativität im Übersetzen von Theaterstücken Übersetzungsstrategien von Theaterstücken Zur Eigenart der Bühnentexte. Texttypen und Textsorten Bühnendrama und Lesedrama Zur sprachlichen Eigenart der Theaterstücke Gesprochenheit und Spielbarkeit bei der Übersetzung von Bühnentexten Lexikalische Aspekte der Übersetzung von Bühnentexten. Idiome und Neologismen bei der Übersetzung von Bühnentexten Vulgarismen und Archaismen bei der Übersetzung von Bühnentexten “Falsche Freunde” des Übersetzers bei der Übersetzung von Bühnentexten Situationsbedingtheit der sprachlichen Ausdrücke und Wendungen bei der Übersetzung von Bühnentexten Äquivalenzebenen beim Übersetzen von Theaterstücken</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

СХЕМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Тиждень	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Література	Завдання, год. (на самостійне опрацювання)	Термін виконання
Тиждень 1 2 авд. год.	<p>Змістовий модуль 1.</p> <p>Тема 1. Übersetzungskritik und Übersetzungsmodelle im Bereich der Übersetzung dramatischer Texte Übersetzen von Theatertexten als Prozess der interlingualen Kommunikation</p> <p>Тема 2. Übersetzen und Bedeutungstypen. Referentielle Bedeutungen im Übersetzungsprozess. Pragmatische Bedeutungen im Übersetzungsprozess. Intralinguale Bedeutungen im Übersetzungsprozess.</p>	лекція	<p>Основна: 1, с. 6-14 3, с. . 64-68</p> <p>Додаткова: 1, с. 76–79 2, с. 109–111 3, с. 71–74</p>	<p>Тема 1. (6 год.) 1, с. 6-14 2, с. 64-68</p> <p>Додаткова: 1, с. 76–79 2, с. 109–111 3, с. 71–74</p> <p>Самостійна робота: добрати текст і визначити у ньому базові критерії оцінювання перекладу драматичних текстів</p>	кінець 1/початок 2 тижня
Тиждень 2 2 авд. год.	<p>Übersetzungskritik und Übersetzungsmodelle im Bereich der Übersetzung dramatischer Texte Übersetzen von Theatertexten als Prozess der interlingualen Kommunikation</p> <p>Übersetzen und Bedeutungstypen. Referentielle Bedeutungen im Übersetzungsprozess. Pragmatische Bedeutungen im Übersetzungsprozess. Intralinguale Bedeutungen im Übersetzungsprozess.</p>	практичне заняття			

Тиждень 3 2 авд. год.	Тема 3. Hauptprobleme des Übersetzens dramatischer Texte Innovativität im Übersetzen von Theaterstücken. Übersetzungsstrategien	лекція	Основна: 1, с. 29-36	Тема 2. (6 год.) Основна: 1, с. 29-36 Самостійна робота: визначити у тексті перекладу застосовані стратегії перекладу	кінець 3/початок 4 тижня
Тиждень 4 2 авд. год.	Тема 3. Hauptprobleme des Übersetzens dramatischer Texte Innovativität im Übersetzen von Theaterstücken. Übersetzungsstrategien	практичне заняття			
Тиждень 5 2 авд. год.	Тема 4. Zur Eigenart der Bühnentexte. Texttypen und Textsorten Bühnentexte: Sprechtheater, Musiktheater	лекція	Основна: 1, с. 37-40; 2, с. 244-277;	Тема 3. (10 год.) Основна: 1, с. 37-40; 2, с. 244-277; Самостійна робота: Добрати приклади і проаналізувати жанрові різновиди драматичних текстів, визначити їхні відмінності.	кінець 5/початок 6 тижня
Тиждень 6 2 авд. год.	Тема 4. Zur Eigenart der Bühnentexte. Texttypen und Textsorten Bühnentexte: Sprechtheater, Musiktheater	практичне заняття			
Тиждень 7 2 авд. год.	Тема 5. Zur sprachlichen Eigenart der Theaterstücke Handlungscharakter dramatischer Rede Vieldeutigkeit und Symbolhaftigkeit Dialog im Drama Тема 6. Dialekt und Soziolekt	лекція	Основна: 1, с. 41-49 2, с. 278-280	Тема 4. (6 год.) Основна: 1, с. 41-49 2, с. 278-280 Самостійна робота:	кінець 7/початок 8 тижня

				Проаналізувати мовні особливості драматичних текстів	
Тиждень 8 2 авд. год.	Тема 5. Zur sprachlichen Eigenart der Theaterstücke Handlungscharakter dramatischer Rede Vieldeutigkeit und Symbolhaftigkeit Dialog im Drama Тема 6. Dialekt und Soziolekt	практичне заняття			
Тиждень 9 2 авд. год.	Тема 7. Zur sprachlichen Eigenart der Theaterstücke Gesprochenheit und Spielbarkeit bei der Übersetzung von Bühnentexten Atembarkeit	лекція	Основна: 1, с. 49; 2, с. 244-277	Тема 5 (6 год.) Основна: 1, с. 49; 2, с. 244-277 Самостійна робота: проаналізувати текст і запропонувати перекладацькі рішення щодо фонетичних та ігрових аспектів театральних текстів.	кінець 9/початок 10 тижня
Тиждень 10 2 авд. год.	Тема 7. Zur sprachlichen Eigenart der Theaterstücke Модуль 1	практичне заняття			
Тиждень 11 2 авд. год.	Змістовий модуль 2. Lexikalische Aspekte der Übersetzung von Bühnentexten. Тема 8. Idiome und Neologismen bei der Übersetzung von Bühnentexten	лекція	Основна: 1, с. 51-52; 2, с. 280-285;	Тема 6 (12 год.) Основна: 1, с. 51-52; 2, с. 280-285 Самостійна робота: Проаналізувати театральний текст і запропонувати перекладацькі рішення щодо ідіом та неологізмів.	кінець 11/початок 12 тижня

Тиждень 12 2 авд. год.	Тема 8. Idiome und Neologismen bei der Übersetzung von Bühnentexten	практичне заняття			
Тиждень 13 2 авд. год.	Тема 9. Vulgarismen und Archaismen bei der Übersetzung von Bühnentexten. "Falsche Freunde" des Übersetzers bei der Übersetzung von Bühnentexten	лекція	Основна: 1, с. 52-54; 2, с. 288-292;	Тема 7. (6 год.) Основна: 1, с. 52-54; 2, с. 288-292; Самостійна робота: Проаналізувати театральний текст і запропонувати перекладацькі рішення щодо вульгаризмів, архаїзмів та «хибних друзів» перекладача.	кінець 13/початок 14 тижня
Тиждень 14 2 авд. год.	Тема 9. Vulgarismen und Archaismen bei der Übersetzung von Bühnentexten. "Falsche Freunde" des Übersetzers bei der Übersetzung von Bühnentexten	практичне заняття			
Тиждень 15 2 авд. год.	Тема 10. Situationsbedingtheit der sprachlichen Ausdrücke und Wendungen bei der Übersetzung von Bühnentexten Äquivalenzebenen beim Übersetzen von Theaterstücken	лекція	Основна: 1, с. 54-61	Тема 8 (6 год.) Основна: 1, с. 54-61 Самостійна робота: Проаналізувати театральний текст і визначити рівні еквівалентності його перекладу.	кінець 15/початок 16 тижня
Тиждень 16 2 авд. год.	Тема 10. Situationsbedingtheit der sprachlichen Ausdrücke und Wendungen bei der Übersetzung von Bühnentexten Äquivalenzebenen beim Übersetzen von Theaterstücken Модуль 2	практичне заняття			